

aparatów przez licytację publiczną; do przejęcia zaś ich na własność przez wierzyciela — odpowiednie przepisy kodeksu postępowania cywilnego, jeżeli ustawa niniejsza nie stanowi inaczej.

Rozdział V.

Przepisy końcowe.

Art. 34. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom: Przemysłu i Handlu, Spra-

wiedliwości oraz Skarbu w porozumieniu z innymi właściwymi ministrami.

Art. 35. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*
Minister Sprawiedliwości: *W. Grabowski*
Minister Przemysłu i Handlu: *Antoni Roman*

395

U S T A W A

z dnia 28 czerwca 1939 r.

o wykonywaniu pracy na rachunek grzywny.

Rozdział I.

Orzeczenie o pracy na rachunek grzywny.

Art. 1. (1) Grzywna ulega zamianie na pracę.

(2) Właściwa władza karząca nakazuje wykonywanie przez skazanego pracy na rachunek grzywny w razie zajścia ustawowych warunków uznania grzywny za nieściągalną lub zaniechania jej ściągnięcia.

(3) Zamianę grzywny na karę pozbawienia wolności orzeka władza karząca na wypadek, gdyby wykonywanie pracy było niemożliwe, albo gdyby skazany uporczywie wzdragał się wykonywać pracę lub zakłócał porządek pracy.

Art. 2. (1) Czas pracy na rachunek grzywny określa się według zasad, normujących zamianę grzywny na areшт.

(2) Czas pracy określa się w dniach pracy.

(3) Najniższy wymiar czasu pracy wynosi jeden dzień, najwyższy — trzy miesiące.

(4) Władza karząca odstąpi od nakazu pracy i zamieni całą grzywnę na karę pozbawienia wolności, jeżeli ze względu na wysokość grzywny czas pracy przekracza trzy miesiące.

Art. 3. (1) Skazany może uwolnić się od pracy na rachunek grzywny w każdym czasie przez złożenie kwoty pieniężnej, przypadającej jeszcze do uiszczenia.

(2) W razie częściowego uiszczenia grzywny, zmniejsza się stosunkowo czas pracy.

Art. 4. W orzeczeniu skazującym na grzywnę należy zarazem określić czas pracy na rachunek grzywny oraz wymierzyć zastępczą karę pozbawienia wolności.

Rozdział II.

Organizacja pracy na rachunek grzywny.

Art. 5. (1) Pracę na rachunek grzywny wykonywa się na rzecz gminy, w której skazany zamieszkuje, a jeżeli skazany nie ma okre-

ślonego miejsca zamieszkania — na rzecz gminy, w której czasowo przebywa.

(2) Organizowanie pracy na rachunek grzywny jest obowiązkiem gminy.

(3) Gminy mogą otrzymywać od Skarbu Państwa zwrot wydatków, związanych z organizacją i nadzorem prac. Zasady zwrotu, termin i wysokość sum określi w drodze rozporządzenia Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości.

Art. 6. (1) Skazany wykonywa pracę w obrębie gminy, w której zamieszkuje lub przebywa.

(2) W razie zorganizowania w gminie różnego rodzaju prac, należy skazanego skierować w miarę możliwości do pracy, najlepiej odpowiadającej jego uzdolnieniom osobistym i zawodowym.

Art. 7. (1) Gmina jest obowiązana na żądanie skazanego dać mu zakwaterowanie i wyżywienie wyłącznie w razie zatrudnienia skazanego w odległości dalszej niż pięć kilometrów od miejsca zamieszkania lub pobytu.

(2) Koszty zakwaterowania i wyżywienia podlegają odrobieniu przez skazanego według wartości dniówki pieszej, ustalonej w gminie, a w razie nieodrobienia będą ściągnięte na rzecz gminy.

Art. 8. Władza zarządzająca wykonanie orzeczenia może na prośbę skazanego odroczyć wykonanie pracy na rachunek grzywny na czas nie przekraczający sześciu miesięcy, jako też rozłożyć pracę, mającą trwać dłużej niż tydzień, na części nie krótsze, niż tydzień pracy co dwa miesiące.

Rozdział III.

Wykonanie orzeczenia o pracy na rachunek grzywny.

Art. 9. (1) Władza zarządzająca wykonanie orzeczenia przesyła do właściwej gminy od-

pis orzeczenia ze wzmianką o jego wykonalności i zleceniem wykonania.

(2) Gmina wykona zlecenie w czasie najkrótszym, a gdyby zachodziły trudności, zorganizuje odpowiednią pracę i najpóźniej z upływem dwunastu miesięcy od zlecenia powoła skazanego do pracy.

Art. 10. (1) Gmina może zlecić skazanemu wykonanie określonej ilości robót, bądź — za jego zgodą — wykonanie określonego dzieła, ustalając przy tym ilość dni pracy, za jaką zalicza mu się wykonanie dzieła lub robót.

(2) Ocenę oprzeć należy na przeciętnych normach wydajności pracy w danej kategorii robót, a gdyby skazany zgodził się wykonać dzieło z własnego materiału i przy pomocy własnych narzędzi pracy — należy ponadto uwzględnić wartość tego wkładu.

(3) Jeżeli zleczone dzieło lub roboty nie pokrywają w całości orzeczonego wymiaru pracy, gmina zleci skazanemu dodatkowo wykonanie pozostałej części pracy.

Art. 11. (1) Gmina wzywa skazanego, aby w określonym dniu i miejscu stawił się do wykonania pracy.

(2) W wezwaniu należy powołać się na orzeczenie skazujące, wymienić rodzaj pracy oraz termin i miejsce stawienia się do pracy.

(3) W razie zlecenia skazanemu wykonania dzieła lub robót, należy w wezwaniu dzieło to lub robotę ściśle i dokładnie oznaczyć oraz wskazać termin wykonania.

(4) Wezwanie do podjęcia pracy na rachunek grzywny należy doręczyć skazanemu co najmniej na tydzień przed terminem, w którym ma rozpocząć jej wykonywanie.

Art. 12. W razie nieusprawiedliwionego niestawiennictwa skazanego do pracy, gmina przedsięwzięcie środki celem sprowadzenia skazanego do pracy, a gdy środki te nie osiągną skutku, zwraca się do policji państwowej o sprowadzenie skazanego do pracy.

Art. 13. Gmina zawiadomi władzę, która zleciła wykonanie orzeczenia, o wykonaniu przez skazanego pracy na rachunek grzywny.

Art. 14. (1) Gdyby wykonywanie pracy było niemożliwe lub gdyby skazany uporczywie wzdrygał się wykonać wyznaczoną mu pracę, gmina sporządzi o tym protokół i prześle go władzy, która zleciła wykonanie orzeczenia.

(2) Władza, do której należy wykonanie orzeczenia, po otrzymaniu takiego protokołu, zarządzi niezwłocznie wykonanie zastępczej kary pozbawienia wolności.

Art. 15. (1) Jeżeli skazany zakłóca porządek pracy, gmina przerwie dalsze wykonywanie przez niego pracy.

(2) O czasie trwania pracy i przyczynie zarządzonej przerwy gmina sporządzi protokół oraz prześle go władzy, która zleciła wykonanie orzeczenia.

(3) Władza, do której należy wykonanie orzeczenia, po otrzymaniu takiego protokołu,

zarządzi niezwłocznie wykonanie zastępczej kary pozbawienia wolności co do reszty grzywny.

Art. 16. (1) Wykonanie zadań, związanych z ustawą niniejszą, porucza się przełożonym gmin, jako organom wykonawczym rządowych władz administracyjnych.

(2) Nadzór i kontrola nad sposobem wykonywania przez gminy obowiązków, wynikających z ustawy niniejszej, przysługuje władzom, wymienionym w art. 68 ustawy z dnia 23 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 294) o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego.

(3) Prawo kontroli nad sposobem wykonywania przez gminy obowiązków, wynikających z ustawy niniejszej, służy również prokuratorom właściwych sądów.

(4) W razie dostrzeżenia uchybień w wykonaniu przez gminę tych obowiązków, prokurator zwraca się do władzy nadzorczej nad gminą o wydanie odpowiednich zarządzeń.

Art. 17. (1) Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami Opieki Społecznej i Sprawiedliwości wyda dla gmin rozporządzenia regulamin pracy na rachunek grzywny.

(2) Regulamin pracy na rachunek grzywny w danej gminie ustala przełożony gminy.

Rozdział IV.

Przepisy przejściowe i końcowa.

Art. 18. Właściwa władza karząca może w drodze dodatkowego postanowienia lub orzeczenia nakazać wykonanie pracy na rachunek grzywny w stosunku do orzeczeń, zapadłych przed dniem wejścia w życie ustawy niniejszej.

Art. 19. (1) Przepisów ustawy niniejszej nie stosuje się w sprawach o przestępstwa, należące do właściwości sądów wojskowych.

(2) Co do odroczenia i przerwy wykonywania pracy na rachunek grzywny ze względów wojskowych stosuje się odpowiednio przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 maja 1927 r. o odroczeniu i przerwie wykonania kar pozbawienia wolności oraz uchyleniu aresztu tymczasowego ze względów wojskowych (Dz. U. R. P. Nr 46, poz. 405).

Art. 20. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom: Sprawiedliwości, Spraw Wewnętrznych i Skarbu oraz innym właściwym ministrom.

Art. 21. Ustawa niniejsza wchodzi w życie na poszczególnych obszarach i co do poszczególnych rodzajów przestępstw w terminach, wskazanych w rozporządzeniach Ministrów: Sprawiedliwości, Spraw Wewnętrznych i Opieki Społecznej.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wewnętrznych: *Sławoj Składkowski*

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*
Minister Sprawiedliwości: *W. Grąbowski*